

การประชุมสังคมนักดาราศาสตร์วิชาการระดับชาติ
“ความมั่นคงของสังคมไทยในศตวรรษที่ 21”

ครั้งที่ 13

วันศุกร์ ที่ 20 มกราคม 2560
ณ โรงแรมวังคำ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

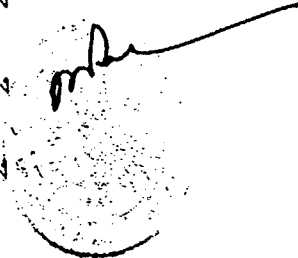

สำนักวิชาสังคมนักดาราศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ถนนพหลโยธิน ตำบลบ้านคำ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย รหัสไปรษณีย์ 57100
โทร: (053) 702-870 ต่อ 102 อีเมล : dreemriver.2011@gmail.com

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวิชาการ/บทความวิจัย
โครงการสังคมศาสตร์วิชาการครั้งที่ ๑๓
“ความมั่นคงของสังคมไทยในศตวรรษที่ ๒๑”
แนบท้ายคำสั่งที่ ๖๖๔๗/๒๕๕๙

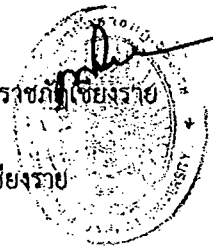
๑. ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความระดับชาติ (ภายนอก)

๑. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.มนัส สุวรรณ
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญทวรรณ วิงวอน
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี พิริยะกุล
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยวลัยนคร
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยศิลปากร
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ชัย ปฎิกริชต์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยมหิดล
๖. รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์
ผู้ทรงคุณวุฒิ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๗. รองศาสตราจารย์ปกรณ์ภัทร จันทะไชยศรี
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยา สุวคันธ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากวิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกวรรณ อุ่ทองทรัพย์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากวิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัมรินทร์ เทวตา
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยศิลปากร
๑๑. อาจารย์ ดร.อภิสม อินทรลาวัณย์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๑๒. อาจารย์ ดร.ปเนต มโนมัยวิบูลย์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๑๓. อาจารย์ ดร.พลวัฒน์ ประพัฒน์ทอง
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

๒. ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความระดับชาติ (ภายใน)

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.นพพร ธนะชัยพันธ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิสุทธิ์ ใจสนิท
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ วังษ์บูรณาวาทย
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๔. รองศาสตราจารย์พัชรา ก้อยชูสกุล
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย คำแสน
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาพรรมณ ไชยานนท์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต นางแล
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลหล่า ตรีเอกานุกูล
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รณิดา ปิงเมือง
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาวิณ พรหมใจสา
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลี หมวกกุล
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์องอาจ อินทนิเวศ
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๓. อาจารย์ ดร.สหทัยา สิทธิวิเศษ
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๔. อาจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ นิวัฒน์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๕. อาจารย์ ดร.สุดาพร ปัญญาพฤษ
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๖. อาจารย์ ดร.อนันต์ แก้วตาดีบ
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๗. อาจารย์ ดร.สุฤทธิ์พร วิทยผดุง
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๘. อาจารย์ ดร.วรรณะ รัตนพงษ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๑๙. อาจารย์ ดร.จันจิรา วิชัย

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๒๐. อาจารย์ ดร.เบญจมาศ เมืองเกษม

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๒๑. อาจารย์ ดร.กฤตเมธ บุญนุ่น

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๒๒. อาจารย์ ดร.จิรนนต์ ไชยงาม นอกซ์

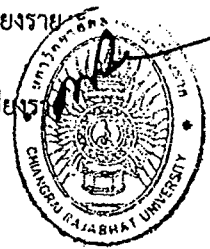
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๒๓. อาจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ แซ่เลี้ยว

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

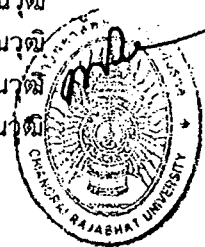
๒๔. อาจารย์ ดร.โอม พัฒนโชติ

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์การนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ
งานสังคมศาสตร์วิชาการครั้งที่ ๑๓
“ความมั่นคงของสังคมไทยในศตวรรษที่ ๒๑”
แบบท้ายคำสั่งที่ ๖๖๔๘/๒๕๕๙

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ วงษ์บูรณาวาทย์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.นพพร ณะชัยขันธุ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. รองศาสตราจารย์พัชรา ก้อยชูสกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รณิดา ปิงเมือง	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลหล่า ตรีเอกานุกูล	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาวัน พรหมใจสา	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๗. อาจารย์ ดร.พลวัฒน์ ประพัฒน์ทอง	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๘. อาจารย์ ดร.อภิสม อินทรลาวัณย์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. อาจารย์ ดร.ปเนต มโนมัยวิบูลย์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๐. อาจารย์ ดร.ปริมนทร์ อริเดช	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๑. อาจารย์ ดร.อนันต์ แก้วตาดีบ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๒. อาจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ นิเวรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๓. อาจารย์ ดร.สฤทธิพร วิทยผดุง	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๔. อาจารย์ ดร.เบญจมาศ เมืองเกษม	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๕. อาจารย์ ดร.กรชนก สนิทวงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๖. อาจารย์ ดร.จිරนันต์ ไชยงาม นอกซ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๗. อาจารย์ ดร.กฤตเมธ บุญนุ่น	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๘. อาจารย์ ดร.จันจิรา วิชัย	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๙. อาจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ แซ่เลี้ยว	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๐. ดร.ยุทธศิลป์ ชุมณี	ผู้ทรงคุณวุฒิ

คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ที่ ๖๖๕๐/๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการจัดทำรูปเล่ม (Proceeding)

งานสังคมศาสตร์วิชาการครั้งที่ ๑๓

“ความมั่นคงของสังคมไทยในศตวรรษที่ ๒๑”

ด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มีความประสงค์แต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการจัดทำรูปเล่ม (Proceeding) งานสังคมศาสตร์วิชาการครั้งที่ ๑๓ “ความมั่นคงของสังคมไทยในศตวรรษที่ ๒๑”

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.๒๕๔๗ มหาวิทยาลัย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรูปเล่ม (Proceeding) ประกอบด้วย

๑. อาจารย์ ดร.จිරนันต์ ไชยงาม นอกซ์	ประธานกรรมการ
๒. อาจารย์ ดร.จันจิรา วิชัย	กรรมการ
๓. อาจารย์อดิวัชร หนาพงศ์ไพศาล	กรรมการ
๔. อาจารย์จามรี พระสุนิต	กรรมการ
๕. อาจารย์ทิพวรรณ เมืองใจ	กรรมการ
๖. อาจารย์ธนพัทธ์ จันทพิพัฒน์พงศ์	กรรมการ
๗. อาจารย์ต้องรัก จิตรบรรเทา	กรรมการและเลขานุการ
๘. อาจารย์ณัฐธิยา วัฒนศิริศาสตร์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่ รวบรวมบทความวิชาการ/บทความวิจัยของผู้นำเสนอที่ผ่านการพิจารณาจากสำนักทรงคุณวุฒิและจัดทำรูปเล่ม (Proceeding) ให้ถูกต้องตามมาตรฐานวิชาการ

ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถและบังเกิดผลดี
ต่อทางราชการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพล อารีนิจ)

อธิการบดี

ปัจจัยความสำเร็จและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจผ้าไหมไทย โอท็อปของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคิมมะอุ-สวนหม่อน อำเภอบัวลาย จ.นครราชสีมา

คมกริช ศรีไพรงาม ธนภรณ์ พิมพพันธ์ และเกตุวดี สมบูรณ์ทวี¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จของและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจผ้าไหมไทยโอท็อปของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคิมมะอุ-สวนหม่อน ที่ อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ คุณวันเพ็ญ แสงกันหา ซึ่งเป็นประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคิมมะอุ-สวนหม่อน นายศักดิ์ดา แสงกันหา ซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคิมมะอุ และสมาชิกกลุ่มแม่บ้านรวมทั้งหมด 5 คน เพื่อศึกษาในการประกอบธุรกิจผ้าไหมไทยของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคิมมะอุ-สวนหม่อนสู่ความก้าวหน้าของกลุ่มผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลคือ โทรศัพท์มือถือ(ใช้บันทึกเสียง) ดินสอ และสมุดโน้ต ผลการวิจัยพบว่า 1)ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกอบธุรกิจผ้าไหมไทยโอท็อปของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคิมมะอุ-สวนหม่อน ที่ อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา มีทั้งหมด 7 สิ่ง คือ ความมุ่งมั่น ภูมิปัญญา การเรียนรู้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มนุษย์สัมพันธ์และทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหาและตัดสินใจ การบริหารเวลา และ 2)ปัญหาอุปสรรคของการประกอบธุรกิจผ้าไหมไทยโอท็อปของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคิมมะอุ-สวนหม่อน ที่ อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ที่พบ คือ ด้านการผลิต การตลาด ผลิตภัณฑ์ คู่แข่ง และการเงิน

คำสำคัญ : ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรค โอท็อป

¹ สาขาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี, จังหวัดเพชรบุรี
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120
Email: mos.komkrich@gmail.com

Successful Factors and Obstacles in Operations for OTOP Thai Silk of Farmer Women Group in Bualai Nakhonrachasima

Abstract

This research was a qualitative study which aimed to study factors of success and obstacles in operation of OTOP Thai Silk of the agricultural house wife group from the village in Bua Lai District, Nakhon Rachasima Province. The key informants were Ms. Wanpen Saengkanha, the president of agricultural house wife group, Mr. Sakda Saengkanha, the chief of agricultural house wife group, and five group members. The aims were to investigate operation of Thai Silk business of the agricultural house wife group which the products were promoted to be One Tambon One Product (OTOP). The data were collected by in-depth interviews. The collecting data equipment was mobile (recording), pencil, and notebook. The results found that 1) Factors affecting the success of OTOP Thai Silk of agricultural house wife group in Bua Lai District, Nakhon Rachasima Province consisted of seven issues which were commitment, wisdom, learning, creative initiative, human relations and communication skills, problem solving and decision making skills, as well as time management; and 2) Problems and obstacles in the operation of OTOP Thai Silk of agricultural house wife group in Bua Lai District, Nakhon Rachasima Province were production, marketing, products, competitors and finance.

Keywords : Factors of Success, Obstacles, OTOP

บทนำ

ในปี 2557 ประเทศไทยมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหมจำนวน 117,196 ราย และพื้นที่ปลูกหม่อนทั่วประเทศอยู่ที่ 56,221.5 ไร่ โดยแหล่งผลิตที่สำคัญจะอยู่ทางภาคอีสานของประเทศไทย โดยลักษณะรูปแบบการเลี้ยงไหมจะสามารถจำแนกเป็นรูปแบบการเลี้ยงไหมเพื่อเป็นอาชีพเสริม คือ การเลี้ยงไหมพันธุ์ไทยลูกผสม เพื่อการสาวไหมระดับครัวเรือน และการเลี้ยงไหมเพื่อเป็นอาชีพหลัก คือ การเลี้ยงไหมพันธุ์ลูกผสมต่างประเทศ เพื่อผลิตรังไหมสู่ภาคอุตสาหกรรม (กลุ่มเศรษฐกิจตลาด สำนักงานพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมหม่อนไหม, 2557)

เครื่องแต่งกายที่ผลิตจากผ้าไหมได้ชื่อว่าเป็นเนื้อผ้าที่ใส่สบาย มีความเป็นเอกลักษณ์ อีกทั้งเป็นผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา ศิลปะ และวัฒนธรรมของไทยมายาวนาน จากการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (AEC) ซึ่งประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิก จึงเป็นโอกาสที่ดีที่ประเทศไทยจะผลักดันผ้าไหมให้เป็นหัตถกรรมของกลุ่มอาเซียน โดยการใช้แบรนด์ “เครื่องหมายตรานกยูงพระราชทาน” เป็นการสร้างภาพลักษณ์ของสินค้าไหมไทย ซึ่งเป็น แบรนด์ (Brand) ที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงพระกรุณาฯ พระราชทานสัญลักษณ์ตรานกยูงไทยให้เป็นเครื่องหมายรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทย ซึ่งได้ยื่นจดทะเบียนเครื่องหมายรับรองต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2547 จึงเป็นโอกาสสำคัญที่จะช่วยขยายตลาดไปยังกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีประชากรโดยรวมถึง 600 ล้านคน (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2552)

กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรบ้านคิมมะอุ-สวนหม่อน ที่ อำเภอบัวลาย จ.นครราชสีมาโดยนาง วันเพ็ญ แสงกันหาเป็นประธานกลุ่ม ก่อตั้งเมื่อ ปี พ.ศ.2540 ร่วมกับสมาชิกทั้งหมด 25 คนซึ่งวัตถุประสงค์ของการ

จัดตั้งกลุ่มคือ แนวทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวคือ เศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน และรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีกิจกรรมหลักที่ทำคือ ปลูกหม่อน เลี้ยงไหม และ ทอผ้าไหมมัดหมี่ ซึ่งได้รับการสนับสนุน และส่งเสริมจากภาครัฐในด้านความรู้ ทักษะการตัดเย็บเสื้อผ้าและอุปกรณ์การผลิต ปัจจุบันมีสมาชิกในกลุ่ม 103 คน สมาชิกเลี้ยงหม่อนมากกว่า 300 คน มีพื้นที่ปลูกหม่อนทั้งหมดกว่า 50 ไร่ ผลผลิตภัณฑ์ที่ทางกลุ่มผลิตคือ ผ้าไหมสีพื้นธรรมชาติและสีสังเคราะห์, ผ้าคลุมไหล่, ผ้าพันคอ, เสื้อสำเร็จรูปและของใช้ เบ็ดเตล็ด, กระจ่าใส่เหรียญและอื่นๆ โดยเป็นกลุ่มงานหัตถกรรมพื้นบ้านที่โดดเด่นของจังหวัดจึงทำให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคิมมะฮะฮะ-สวนหม่อนได้รับรางวัลมากมาย ทั้งในระดับอำเภอและจังหวัด ล่าสุดได้รับรางวัลวิสาหกิจชุมชนระดับภาค จนกระทั่งเป็นสินค้าโอท็อป (OTOP) ระดับ 5 ดาวประจำจังหวัดนครราชสีมา (ข่าวสด, 2559)

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้เห็นว่า ผ้าไหมเป็นงานหัตถกรรมพื้นบ้านอีกประเทศหนึ่งสร้างชื่อเสียงได้ในระดับจังหวัดและระดับประเทศ อีกทั้งยังประสบความสำเร็จในด้านการมีเอกลักษณ์ และมีการพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์เพื่อให้ตรงตามความต้องการของตลาด จึงส่งผลให้มียอดจำหน่ายที่ดี สร้างความภาคภูมิใจให้กับเกษตรกร

โดยแนวคิดด้านปัจจัยความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรค และแนวคิดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์(OTOP) มีดังนี้

ปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Critical Success Factor: CSF) คือ ปัจจัยที่สำคัญซึ่งต้องทำให้มีหรือให้เกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ หรือเป็นการให้หลักการ แนวทาง หรือวิธีการที่องค์กรจะสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ได้ แต่องค์กรจะมีปัจจัยแห่งความสำเร็จเป็นหลักหมายที่เป็นรูปธรรมในการเชื่อมโยงการปฏิบัติงานทุกระดับให้มุ่งไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้เจ้าหน้าที่และผู้บริหารขององค์กรรู้ว่าต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ขององค์กรตอบสนองวิสัยทัศน์ หากปราศจากปัจจัยแห่งความสำเร็จแล้ว วิสัยทัศน์ขององค์กรจะไม่ได้รับการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล สำหรับปัจจัยแห่งความสำเร็จนั้น มีอยู่ด้วยกัน 7 ประการ ได้แก่

1.1 ความมุ่งมั่น (Drive) ในชีวิตจริงแล้วการมุ่งมั่นสู่ความเป็นเลิศ (Personal Mastery) เป็นหัวใจสำคัญประการแรกที่ทุกคนต้องประพฤติปฏิบัติ เมื่อมีความเพียรอยู่ที่ไหน ความสำเร็จย่อมอยู่ที่นั่น ผู้ประกอบธุรกิจทุกคนควรพึงจดจำไว้เสมอว่า“ไม่มีความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ใดๆ ที่จะได้มาจากความเพียรพยายามเพียงน้อยนิด”

1.2 ภูมิปัญญา (Wisdom) ไม่ว่าจะเป็ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทั้งทางด้านเทคนิคและด้านการบริหารที่ต้องมีอย่างครบถ้วน

1.3 การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long Learning) เพื่อเพิ่มพูนภูมิพลังแห่งปัญญาอยู่ตลอดเวลา อันจะนำมาซึ่งโอกาสทางธุรกิจอย่างมากมายมหาศาล

1.4 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Personal Creativity) อันเนื่องมาจากรูปแบบวิธีคิด (Mental Ability) ที่จะก่อให้เกิดมุมมองแปลกๆ ใหม่ๆ (New Paradigm) ที่แตกต่างไปจากผู้อื่น ไม่ยึดติดกับรูปแบบเดิมๆ สามารถที่จะแสวงหาโอกาส (Opportunity Seeking) เพื่อนำมาบริหารและพัฒนาให้เกิดเป็นคุณค่าแก่ธุรกิจของตน ทั้งในด้านของการปรับปรุงระบบงานทั่วไป ระบบการผลิต ระบบการตลาด และระบบการบริการลูกค้า ตลอดจนระบบการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์

1.5 มนุษยสัมพันธ์และทักษะการสื่อสาร (Human Relations & Communications Ability) ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญสำหรับการติดต่อสื่อสาร ให้บริการแก่ลูกค้าและบริหารทีมงานขนาดเล็ก ให้มีความมุ่งมั่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความเข้าใจในทิศทาง กลยุทธ์ และ วิธีปฏิบัติ ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างสอดคล้องกัน โดยพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการที่จะเป็นทั้งเจ้าของกิจการ และผู้จัดการในเวลาเดียวกันนั้น ก็คือ เข้าวอารมณ์ หรือ ความฉลาดรู้ทางอารมณ์ (Emotional Quotient - EQ)

1.6 ทักษะการแก้ปัญหาและตัดสินใจ (Problem Solving & Decision Making Skill) ในการประกอบธุรกิจส่วนตัวนั้น บ่อยครั้งที่จะต้องเผชิญกับปัญหาเชิงระบบของตัวธุรกิจ รวมถึงปัญหารายวันที่เกิดแก่ลูกค้าและสินค้า บริการ ความเข้าใจในตัวปัญหา เทคนิคการวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดทางเลือกในการตัดสินใจ ตลอดจนการวิเคราะห์ความคุ้มค่าเพื่อตัดสินใจจะเป็นทักษะที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จทางธุรกิจได้เป็นอย่างดี

1.7 การบริหารเวลา (Time Management) ความยุติธรรมเพียงประการเดียวที่ปรากฏอยู่บนโลกนี้ก็คือ เวลาทุกคนมี 24 ชั่วโมงเท่าๆ กัน ขึ้นอยู่กับว่าใครจะใช้ให้หมดไปในลักษณะใด เวลาสำหรับเจ้าของธุรกิจมีคุณค่ายิ่ง ทำอย่างไรจึงจะเกิดคุณประโยชน์ แก่ลูกค้า แก่ครอบครัว และแก่สุขภาพส่วนตัว (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556)

ปัญหาอุปสรรค

โดยภาพรวมปัญหาของ OTOP เกิดจากความไม่เอาใจจริงเอาใจในการพัฒนาของคนในกลุ่ม OTOP เอง(มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, คณะวิทยาการจัดการ, 2552) และสินค้าหรือบริการที่มีความเป็นนวัตกรรมมีจำนวนน้อย ส่วนใหญ่มักจะเกิดจากการลอกเลียนแบบกัน นอกจากนี้ ปัญหาที่สำคัญในการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อการส่งออก คือปัญหาด้านการผลิต ปัญหาด้านบรรจุภัณฑ์ปัญหาด้านการตลาด (ศศิเพ็ญ พวงสายใจ, 2551) สินค้า OTOP ไม่มีการพัฒนารูปแบบของบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ไม่ได้รับรองมาตรฐาน (สำนักวิจัยและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์และสำนักงานจังหวัดอุตรดิตถ์, 2548) และช่องทางการจำหน่ายที่ยังมีจำกัด (พวงเพชร วงศ์อนุพรวกุล, 2552)

ฉันทย์มัย เจริญกุล (2557) กล่าวว่าปัญหาและอุปสรรคที่พบธุรกิจโอท็อปด้านผ้าและเครื่องแต่งกายได้แก่

2.1 ปัญหาด้านการผลิต (Manufacturing) คือ ขาดวัตถุดิบ ขาดเครื่องมือการผลิตที่ทันสมัย และไม่มีทักษะในการผลิต

2.2 ปัญหาด้านการตลาด (Marketing) คือ ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขาดการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์ขาดการตลาด

พัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์ขาดเอกลักษณ์ของสินค้าและมีช่องทางการจัดจำหน่าย

2.3 ปัญหาด้านการเงินและบัญชี (Finance and Accounting) โดยระบบการลงบัญชียังไม่ครบถ้วนไม่คำนึงถึงต้นทุนที่เป็นนามธรรม

แนวคิด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

เป็นแนวทางประการหนึ่งที่ได้มีการริเริ่มใช้ในเมืองโออิตะ ประเทศญี่ปุ่น ที่จะสร้างความเจริญแก่ชุมชนให้สามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น โดยการผลิตหรือจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ มีจุดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่ สอดคล้องกับวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น สามารถจำหน่ายในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ ไม่ต้องพึ่งพางบประมาณจากรัฐ โดยมีหลักการสำคัญ พื้นฐาน 3 ประการ คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล (Local Yet Global) พึ่งตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ (Self-Reliance-Creativity) และการสร้างทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) (วิกิพีเดีย, 2559)

จากข้อมูลทั้งหมดนี้จึงเป็นที่มาให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยความสำเร็จปัญหาอุปสรรคของผู้ผลิตผ้าไหมโอท็อปของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคิมมะอุ-สวนหม่อน ว่ากว่าจะดำเนินงานจนประสบความสำเร็จนั้นผ่านปัญหาอุปสรรคใดมาบ้างหรือในปัจจุบันกำลังเผชิญปัญหาและอุปสรรคใด โดยจะสอดคล้องกับปัจจัยและแนวคิดข้างต้นหรือไม่ เพื่อที่จะมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติและประยุกต์ใช้กับธุรกิจอื่นๆ และใช้ประโยชน์จากงานวิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาถึงปัจจัยความสำเร็จของและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจผ้าไหมโอท็อปของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคิมมะอุ-สวนหม่อน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจผ้าไหมโอท็อปของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคิมมะอุ - สวนหม่อน ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพวิธีปรากฏการณ์วิทยา สำหรับวิธีการศึกษาการดำเนินงานวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากร คือสมาชิกทั้งหมดของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคิมมะอุ - สวนหม่อน
2. กลุ่มตัวอย่าง หรือผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ประธานกลุ่มแม่บ้าน 1 คน ตัวแทนกลุ่มแม่บ้าน 1 คน และสมาชิกในกลุ่มแม่บ้าน 3 คน รวม 5 คน
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 5 คน สามารถแสดงขั้นตอนการดำเนินงาน ได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำการรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกิจการผ้าไหมของกลุ่มเกษตรกรคิมมะอุ-สวนหม่อน

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยใช้เครื่องบันทึกเสียงและสมุดจดบันทึก

ขั้นตอนที่ 3 นำเสียงที่ได้จากการสัมภาษณ์มาทำการถอดเทปแบบคำต่อคำแล้วพิมพ์ข้อมูลลงในเอกสารไฟล์ Word ที่ได้จากการฟัง

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ผลที่ได้จากเอกสาร

ขั้นตอนที่ 5 การนำเสนอผลการวิจัย

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ผู้วิจัย เป็นผู้มีความสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยในพื้นที่ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลและเป็นผู้ที่วิเคราะห์ข้อมูลด้วยตัวเอง ต้องมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการสัมภาษณ์อันจะนำไปสู่การศึกษาที่ถูกต้อง และครอบคลุมประเด็นที่ต้องการจะศึกษาให้ได้มากที่สุด

4.2 แนวคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและแนวคิดทฤษฎี มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย

4.3 เครื่องมืออื่นๆ ได้แก่ 1) เครื่องบันทึกเสียงใช้ในการบันทึกข้อมูลขณะสัมภาษณ์ 2) สมุดจดบันทึกและเครื่องเขียนที่ใช้บันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์

5. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ใช้วิธีการการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เพื่อยืนยันว่าข้อมูลที่ได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ โดยพิจารณาจากการตรวจสอบข้อมูลจากบุคคลที่ต่างกัน คือ การเปลี่ยนแปลงบุคคลผู้ให้ข้อมูลที่หลากหลายออกไป โดยใช้คำถามเดียวกัน เพื่อตรวจสอบดูว่าข้อมูลที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนเป็นอย่างไร สอดคล้องกันหรือไม่ หาข้อมูลให้สอดคล้องหรือกระจ่างให้และการตรวจสอบข้อมูลในเวลาที่แตกต่างกัน คือ การเปลี่ยนแปลงช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลโดยเก็บข้อมูลในเรื่องเดียวกัน ในเวลาต่างกัน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบดูว่า เวลาที่ต่างกันข้อมูลเหมือนหรือขัดแย้งกันหรือไม่ จากนั้นพยายามสร้างมโนทัศน์ (Concept) ที่แตกต่างไปจากข้อมูลที่ได้มาแล้ว (Negative Case) จนกระทั่งข้อมูลไม่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติม เรียกได้ว่าข้อมูลถึงจุดอิ่มตัว (Theoretical Saturation) และได้ข้อสรุป

สรุปผลการวิจัย

ผลสรุปของการวิจัยจะแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ 1) ปัจจัยความสำเร็จ 2) อุปสรรคในการดำเนินงาน จากการสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่ม ประธานกลุ่ม และสมาชิกในกลุ่มพบว่า เบื้องต้นนั้นการดำเนินงานจนประสบความสำเร็จ ไม่ได้ให้ความสำคัญกับแนวทางใดแนวทางหนึ่งมากที่สุด แต่จะใช้เวลาหรือความเป็นไปของตลาดว่าควรจะใช้แนวทางใด แต่จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกลงไปในแต่ละด้านของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและปัญหาอุปสรรค พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยความสำเร็จในการประกอบธุรกิจผ้าไหมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคิมมะอุ-สวนหม่อน

1. ความมุ่งมั่น สมาชิกในกลุ่มมีความมุ่งมั่นที่จะผลิตสินค้าเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า มีความขยันขันแข็ง และยังคงยึดการผลิตแบบดั้งเดิม คือใช้แรงงานฝีมือ (Hand made) ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีรายละเอียดและประณีตสูง

2. ภูมิปัญญา ทางกลุ่มจะภูมิปัญญาในเรื่องวิธีการผลิต ได้แก่ ใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์แบบแมนวล (Manual) การใช้แรงงานฝีมือ รวมทั้งเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ ได้แก่ สี รายละเอียด ซึ่งต้องใช้เวลาในการสร้างสมเป็นระยะเวลาจนกลายเป็นภูมิปัญญาที่ส่งต่อจนถึงปัจจุบัน

3. การเรียนรู้ตลอดชีวิต ทางกลุ่มไม่ได้มุ่งเน้นแต่การผลิตสินค้าที่มีความสวยงามเท่านั้น แต่จะดูความเป็นไปของตลาด ว่ากลุ่มลูกค้ามีเทรนด์ในการใช้เสื้อผ้าเครื่องประดับอย่างไร ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ความต้องการของกลุ่มลูกค้า เพื่อให้สินค้าสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้

4. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จากการเปลี่ยนแปลงของตลาดและกลุ่มลูกค้า จึงต้องคิดผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ เพื่อให้น่าสนใจและยอดจำหน่ายที่มากขึ้น แต่ยังคงรักษาเอกลักษณ์ของสินค้าคือ มีส่วนประกอบของผ้าไหมที่มีสีสันทสวยงาม

5. มนุษย์สัมพันธ์และทักษะการสื่อสาร การสื่อสารภายในกลุ่มให้เข้าใจทำได้ง่าย เนื่องจากทุกคนในกลุ่มสนิทสนมเป็นเพื่อนบ้านกัน พูดภาษาเดียวกัน ส่วนกลุ่มลูกค้าก็เจรจาซื้อขายค่อนข้างง่าย เนื่องจากส่วนใหญ่จะรู้จักกัน และเป็นลูกค้าเฉพาะกลุ่มที่ชื่นชอบผ้าไหม

6. ทักษะการแก้ปัญหาและตัดสินใจ ในช่วงก่อนก่อตั้งกลุ่ม ชาวบ้านแต่ละคนก็จะนำผลิตภัณฑ์ของตนได้จำหน่ายด้วยตนเอง เช่น ฝากขายตามหน่วยงานราชการต่างๆ เปิดร้านขายเอง โดยส่วนใหญ่ทำเป็นอาชีพเสริมและผลิตใช้เอง อีกทั้งจำหน่ายได้ค่อนข้างน้อยเนื่องจากยังไม่เป็นที่รู้จัก เลยเกิดการรวมตัวกันเป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเพื่อสร้างความเข้มแข็ง เพิ่มอำนาจในการต่อรอง จากการสนับสนุนจากภาครัฐทำให้มีโอกาสไปจัดแสดงสินค้าตามที่ต่างๆ ทำให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

7. การบริหารเวลา การบริหารเวลาที่ทางกลุ่มใช้คือ มีการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมในการผลิตสินค้า เนื่องจากเป็นการผลิตโดยใช้ฝีมือแรงงานคน การกำหนดระยะเวลาที่รวมรัดมากเกิดไปจะทำให้ผลิตสินค้าไม่ทัน และไม่ได้คุณภาพ ทางกลุ่มจึงเจรจากับลูกค้าเพื่อให้ลูกค้าเข้าใจ เมื่อลูกค้าเข้าใจก็จะเป็นหน้าที่ของกลุ่มที่จะผลิตสินค้าให้สำเร็จตามที่ตกลงกับลูกค้าไว้

ส่วนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจผ้าไหมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคิมมะอุ-สวนหม่อน

1. การผลิต มีกำลังการผลิตน้อย เนื่องจากใช้แรงงานฝีมือ อีกทั้งยังใช้เวลานานในการผลิต ประกอบกับอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการผลิตเป็นอุปกรณ์ดั้งเดิมที่ใช้มาเป็นเวลานาน

2. การตลาด ยังไม่มีการทำการตลาดออนไลน์ (Online marketing) อย่างเต็มรูปแบบ อาศัยเพียงแค่การกล่าวปากต่อปากของกลุ่มลูกค้า และการออกบูทตามงานแสดงสินค้าโอท็อป ซึ่งทำให้ยังไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้าง

3. ผลผลิตภัณฑ์

3.1 สินค้าที่ผลิตได้ไม่สม่ำเสมอ จากการที่เป็นสินค้าที่ใช้ฝีมือคนเป็นหลักในการผลิต เช่น ลวดลาย โทนสี เป็นต้น

3.2 การวัดมาตรฐานของสินค้าไม่ได้ใช้ระบบการวัดที่แน่นอน แต่จะใช้ประสบการณ์และความชำนาญของผู้ตรวจสอบ หากวันใดก็ตามที่ผู้ตรวจสอบไม่อยู่หรือไม่ได้มาทำงาน จะทำให้กระบวนการตรวจสอบเกิดความล่าช้า

4. คู่แข่ง

4.1 ผู้ผลิตผ้าไหม มีผู้ผลิตในตลาดจำนวนมาก โดยส่วนใหญ่คุณภาพและมาตรฐานของสินค้าจะใกล้เคียงกัน แต่สิ่งที่แตกต่างกันคือ ความรวดเร็วในการคิดสร้างสรรค์สินค้ารูปแบบใหม่ออกสู่ตลาด ซึ่งถ้าผู้ผลิตรายใดสามารถคิดสินค้ารูปแบบใหม่ออกสู่ตลาดได้ก่อนก็จะได้เปรียบ มีลูกค้าจะมองว่าผู้ผลิตรายนี้เป็นต้นตำหรับ ทำให้ลูกค้าเข้าหามากกว่า

4.2 ผู้ผลิตเสื้อผ้าจากผ้าฝ้าย และ เสื้อผ้าแฟชั่น เนื่องจากผ้าไหมมีต้นทุนการผลิตที่สูงจึงไม่สามารถทำราคาให้ใกล้เคียงเสื้อผ้าทั่วไปได้ ลูกค้าจึงมักจะเลือกซื้อเสื้อผ้าจากผ้าฝ้ายรวมทั้งเสื้อผ้าแฟชั่นแทนเนื่องจากมีราคาถูกกว่ามาก อีกทั้งมีรูปแบบ ลวดลาย สี สัน มากกว่าผ้าไหม สวมใส่ได้ทุกโอกาส กลุ่มลูกค้ากว้างกว่า แต่กลุ่มลูกค้าของผ้าไหมก็คือ คนที่มีรายได้ดี และมักจะสวมใส่ผ้าไหมในโอกาสที่มีลักษณะเป็นทางการ

5. การเงิน

5.1 เงินทุนหมุนเวียน เป็นผลมาจากการขายเชื่อ ทำให้ลูกค้าที่ได้รับสิทธิสามารถผ่อนผันระยะเวลาการชำระเงินได้ จึงต้องรอเงินทุนมาบริหารงานในบางช่วงเวลา ทำให้เกิดความล่าช้าในการผลิต

5.2 ต้นทุนการผลิต มีต้นทุนการผลิตสูง โดยเฉพาะเส้นไหมที่นำมาผลิตซึ่งไม่มีการควบคุมราคา หากเส้นไหมขาดตลาดจะมีราคาสูงขึ้นไปมากถึง 2-3 เท่า (จากปกติราคาเส้นไหมที่รับซื้ออยู่ที่ 800-1,000 บาท/กก.) อีกทั้งไม่สามารถกำหนดต้นทุนในการซื้อเส้นไหมได้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงราคาตลอดเวลา จึงสามารถอธิบายโดยสรุปได้ว่า

1. ปัจจัยความสำเร็จในการประกอบธุรกิจผ้าไหมโอท็อปของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคิมมะฮุ-สวนหม่อน ประกอบด้วย ความมุ่งมั่น มีภูมิปัญญา มีการเรียนรู้ตลอดเวลา มีความคิดสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะการแก้ปัญหาและตัดสินใจ และการบริหารเวลาที่ดี

2. ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจผ้าไหมโอท็อปของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคิมมะฮุ-สวนหม่อน ประกอบด้วย การผลิต การตลาด ผลผลิตภัณฑ์ คู่แข่ง และการเงิน

อภิปรายผลการวิจัย

ในด้านปัจจัยความสำเร็จของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคิมมะฮุ-สวนหม่อน จะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับแนวคิดปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการทั้ง 7 ด้านซึ่งเป็นข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และจากการวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จทั้ง 7 ข้อตามข้อมูลที่ให้สัมภาษณ์ คือ ความมุ่งมั่น มีภูมิปัญญา มีการเรียนรู้ตลอดเวลา มีความคิดสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะการแก้ปัญหาและตัดสินใจ และการบริหารเวลาที่ดี ประกอบกับข้อมูลของหัตถกรรมผ้าไหมพบว่า ปัจจัยด้านภูมิปัญญาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพราะแสดงถึงคุณค่าของสินค้าจากการที่มีวิถีสืบต่อมายาวนาน อีกทั้งหัตถกรรมผ้าไหมเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของประเทศไทย จึงทำให้มีผู้ที่สนใจผ้าไหมเป็นจำนวนมาก

ส่วนในด้านปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานในกลุ่มจะสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการปรับตัวของ OTOP เพื่อพร้อมรับการเปิด AEC ของดร.ธันยมัย เจียรกุล ซึ่งมีทั้งหมด 3 ด้านได้แก่ การผลิต การตลาด และการเงิน แต่สำหรับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคิมมะฮุ-สวนหม่อนจะมีปัญหาและอุปสรรคเพิ่มขึ้นมาอีก 2 ด้านคือ ผลผลิตภัณฑ์ และคู่แข่ง โดยจากข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ สามารถวิเคราะห์ได้ว่า

ปัจจัยด้านคู่แข่งไม่สามารถควบคุมได้โดยสิ้นเชิง ซึ่งต่างจากปัจจัยด้านอื่นๆ จึงเห็นว่าปัจจัยด้านคู่แข่งคืออุปสรรคที่สำคัญ โดยวิธีการเอาชนะคู่แข่งคือ การคิดสร้างสรรค์สินค้าใหม่เข้าสู่ตลาดก่อนคู่แข่ง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการศึกษาปัจจัยความสำเร็จและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจผ้าไหมโอท็อปของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคิมะอุ-สวนหม่อน ทางกลุ่มควรจะหาผู้ที่มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตรวมทั้งความเข้าใจด้านการตลาดมาช่วยในกลุ่ม เพราะจะสามารถทำการตลาดออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสังคมยุคปัจจุบันที่มักจะมีการใช้งานอินเทอร์เน็ตค่อนข้างแพร่หลาย ทำให้สามารถสร้างการรับรู้ได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น และอีกข้อหนึ่งคือคิดรูปแบบของสินค้าใหม่ๆ เพื่อสร้างความแตกต่างแต่ยังคงเอกลักษณ์บางอย่างเอาไว้ คำแนะนำของผู้วิจัยคือ เช่น เกล็ดใส่โทรศัพท์มือถือจากผ้าไหม ตุ๊กตาสวมชุดผ้าไหม เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องดูความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก โดยใช้วิธีสอบถามบุคคลตามงานแสดงสินค้าที่คาดว่าจะมีความสนใจในตัวสินค้านั้นๆ ซึ่งการคิดสร้างสรรค์สินค้าใหม่จะเป็นสิ่งดึงดูดลูกค้าให้เกิดความสนใจ อีกทั้งยังทำให้สินค้าจากผ้าไหมมีความร่วมสมัย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาปัจจัยความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคของธุรกิจโอท็อปจากสินค้าประเภทอื่น เพื่อให้ทราบว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร หรือศึกษาเรื่องเล่าความเป็นมาของผู้ประกอบธุรกิจที่สนใจ ซึ่งจะลงลึกถึงปัจจัยด้านอื่นๆ และมีความเกี่ยวเนื่องกับความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคของธุรกิจ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.(2552). “ไหมไทย”บุกดินแดนแห่งแฟชั่น. จาก https://www.moac.go.th/ewt_news.php?nid=1324&filename=fao
- กลุ่มเศรษฐกิจการตลาด สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีหม่อนไหม กรมหม่อนไหม.(2557). รายงานสรุปสถานการณ์ทางเศรษฐกิจการตลาดหม่อนไหม.จาก http://www.qsds.go.th/newqsds/file_news/1069.pdf
- ข่าวสด.(2559). ผ้าไหม “ตัวโน้ต”เด่นที่ผ้า สวยด้วยมือเฮา กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคิมมะอุ-สวนหม่อน.จาก https://www.khaosod.co.th/view_newsonline.php?newsid=1466496242
- ธันยมัย เจริญกุล.(2557).งานวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการปรับตัวของ OTOPเพื่อพร้อมรับการเปิด AEC. จาก http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/jan_june_14/pdf/aw18.pdf
- พวงเพชร วงศ์อนุพรกุล. (2552). แนวทางการพัฒนาด้านการตลาดของวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านวัดจันทร์พัฒนา หมู่ที่ 7 ตำบลวัดจันทร์ อำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์หลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, คณะวิทยาการจัดการ. (2552). โครงการการพัฒนาและถ่ายทอดความสามารถทางการแข่งขันของวิสาหกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นบนพื้นฐานของ ความพอเพียงของหมู่บ้านสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) จังหวัดนครราชสีมา. รายงานวิจัย. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วารสารColourway. (2555). ไหมไทยกับ AEC.จาก http://www.qsds.go.th/newqsds/file_upload/2013-05-08-linkclick.pdf
- วิกิพีเดีย.(2559). หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์.จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B8%B6%E0%B9%88%E0%B8%87%E0%B8%95%E0%B8%B3%E0%B8%9A>

%E0%B8%A5_%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B8%B6%E0%B9%88%E0%B8%87%E0%B8%9C%E0%B8%A5%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%A0%E0%B8%B1%E0%B8%93%E0%B8%91%E0%B9%8C

ศศิเพ็ญ พวงสายใจ. (2551). การวิจัยแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อการส่งออกของชุมชน กรณีศึกษากลุ่มผู้ผลิตน้ำมันงา จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนา เชียงใหม่, 1 (1), 46-55.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(2556). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของผู้ประกอบการ. โครงการเตรียมความพร้อมและสร้างเครือข่ายความร่วมมือภาคอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC). จาก. file:///C:/Users/12560332/Downloads/%E0%B8%9B%E0%B8%B1%E0%B8%88%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%A2%E0%B9%81%E0%B8%AB%E0%B9%88%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B3%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B9%87%E0%B8%88%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%9C%E0%B8%B9%E0%B9%89%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%81%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%20(1).pdf

สำนักวิจัยและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์และสำนักงานจังหวัดอุตรดิตถ์. (2548, เมษายน). การพัฒนาเครือข่ายระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคชุมชน เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์แบบครบวงจร ภายใต้นโยบายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ของจังหวัดตาก. รายงานวิจัย. อุตรดิตถ์: สำนักวิจัยและบริการ วิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์และสำนักงานจังหวัดอุตรดิตถ์.